

Sygn. akt IV U 312/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 marca 2017r. w S.

odwołania M. M. z udziałem zainteresowanego przedstawiciela ustawowego małoletniego K. M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

z dnia 30 grudnia 2014 r. (Nr (...))

w sprawie M. M. z udziałem zainteresowanego przedstawiciela ustawowego małoletniego K. M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o ustalenie braku odpowiedzialności członka zarządu spółki za składki

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od M. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I/O w W. kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 312/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.12.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. skierowaną do M. M., członka zarządu w spółce (...) sp. z o. o. w W. orzekł, iż jako członek zarządu w spółce (...) odpowiada za zaległe należności z tytułu składek wraz z odsetkami liczonymi na dzień wydania decyzji za okres i w wysokości odpowiednio:

1) na ubezpieczenie społeczne- za okres od czerwca 2009 r. do sierpnia 2014 r. w łącznej kwocie 1.445.030,81 zł, w tym:

z tytułu należności głównej – 1.004.147,11 zł;

z tytułu odsetek na dzień 30.12.2014 r. -370.136,00 zł;

z tytułu kosztów egzekucyjnych- 70.747,70 zł.

2) na ubezpieczenie zdrowotne: za okres od czerwca 2009 r. do sierpnia 2014 r. w łącznej kwocie 397.853,09 zł, w tym:

z tytułu należności głównej- 293.303,09 zł;

z tytułu odsetek na dzień 30.12.2014 r. -104.550 zł.

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od czerwca 2009 r. do września 2014 r. w łącznej kwocie 123.427,29 zł, w tym:

z tytułu należności głównej- 91.256,29 zł;

z tytułu odsetek na dzień 31.12.2014 r.- 32.171 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż spółka nie regulowała swoich zobowiązań z tytułu składek w okresach wskazanych w sentencji decyzji. W związku z tym ZUS podjął kroki do wyegzekwowania należności poprzez wszczęcie postępowania egzekucyjne w administracji, kierując tytuły wykonawcze obejmujące należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne. Czynności egzekucyjne zmierzające do wyegzekwowania należności nie pozwoliły na zrealizowanie wyegzekwowania należności. Nie uzyskano żądanej kwoty, która w części pokrywałaby chociażby koszty egzekucji powstałej z mocy prawa. W związku z tym, podjęte zostały czynności związane z przeniesieniem odpowiedzialności na członków zarządu na podstawie art. 116 par. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749). Organ rentowy przyjął, iż M. M. jako członek zarządu spółki w okresie, w którym powstało zadłużenie, ponosi odpowiedzialność za zaległości powstałe na koncie spółki z tytułu nieopłaconych składek. Ponadto organ rentowy stwierdził, iż ubezpieczony jako członek zarządu nie wykazał, że:

1) A) we właściwym czasie zgłosił wniosek o zgłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości, albo też

B) niezgłoszenie wniosku o zgłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazał mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie należności podatkowych spółki w znacznej części.

W związku z tym ponosi on odpowiedzialność za zobowiązania spółki.

Od decyzji tej odwołanie złożył ubezpieczony M. M., który zarzucił zaskarżonej decyzji oparcie na błędnych ustaleniach faktycznych niewskazując ustaleń, które były zawinione przez M. M.. Ponadto zarzucił naruszenie art. 116 par. 1 i 2 ordynacji podatkowej oraz art. 118 tej samej ustawy poprzez wydanie decyzji bez uprzedniego przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego wobec spółki w sytuacji, gdy spółka posiada majątek, a w 2013 r. osiągnęła przychód netto ponad 10.000 zł i jednocześnie wzrosły aktywa spółki. Skarżący zarzucił także doręczenie decyzji po upływie 5 lat od zakończenia 2009 r., a także niewskazanie w decyzji solidarnej odpowiedzialności członka zarządu w sytuacji, gdy różne osoby pełniły funkcję członków zarządu w różnych okresach.

W dalszej części odwołania skarżący zarzucił organowi rentowemu przerzucenie całkowitego ciężaru dowodu na niego jako członka zarządu, a także wydanie decyzji bez udziału w postępowaniu U. M. i J. M. w charakterze strony.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wnosil o jego oddalenie argumentując, iż działając na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619) Dyrektor Oddziału ZUS skierował do płatnika tytuły wykonawcze obejmujące należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, a także podjął działania zmierzające do ustalenia majątku płatnika. Mianowicie skierowane były zapytania do central banków, do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców oraz do Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych. Uzyskane informacje pozwoliły na ustalenie, iż spółka posiada mienie niewielkiej wartości, które nie pozwala na wyegzekwowanie żądanej kwoty, a nawet nie pokrywałoby kosztów egzekucji. W dalszej części wywodów pełnomocnik pozwanego organu rentowego argumentował, iż decyzja wydana wobec ubezpieczonego zawiera zapis o solidarnej odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki. Świadczy o tym ostatni

akapit na stronie 2. decyzji. Postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji stwierdzających odpowiedzialność wszystkich członków zarządu. Niezasadny jest również zarzut przedawnienia, gdyż przedawnienie uzależnione jest od daty wydania decyzji, a nie jej doręczenia. W ocenie ZUS, odwołujący się nie wykazał istnienia przesłanek egzoneracyjnych skutkujących możliwością zmiany decyzji poprzez zwolnienie go od obowiązku zaspokojenia wskazanych w decyzji należności.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 9.03.2009 r. Przedmiotem działalności tej spółki było świadczenie usług w zakresie sprzątnięcia budynków (zeznania M. M. k. 89v). Spółka zatrudniała ok. 30 pracowników, którzy zajmowali się sprzątnięciem powierzchni biurowych. Zarząd spółki był dwuosobowy. Prezesem zarządu była U. M., zaś ubezpieczony M. M. był członkiem zarządu. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej, ubezpieczony i jego żona, U. M., podzielili się obowiązkami w ten sposób, iż M. M. zajmował się prowadzeniem bieżącej działalności gospodarczej, tj. nadzorowaniem prac wykonywanych przez pracowników zatrudnionych przez spółkę, natomiast U. M. zajmowała się sprawami administracyjnymi i rozliczeniowymi (zeznania ubezpieczonego M. M. k. 49v i zeznania U. M. k. 123v-124). W dacie rozpoczęcia działalności spółki, U. M. miała zadłużenie związane z prowadzeniem jednoosobowej działalności gospodarczej na rzecz innych podmiotów na kwotę ok. 600.000 zł. Po kilku miesiącach działalności spółki (...), U. M. przeznaczała zyski osiągnięte w ramach działalności gospodarczej spółki na spłatę zobowiązań wynikających z jej zadłużenia jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Konsekwencją tego postępowania było to, iż zaprzestała ona odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne pracowników, a także zaprzestała regulacji zobowiązań wobec urzędu skarbowego. Ubezpieczony wiedział o tej sytuacji na podstawie relacji składanej przez jego żonę, U. M. (zeznania U. M. k. 123v). Funkcję członka zarządu U. M. pełniła do lutego 2010 r., a później została prokurentem. Natomiast drugim członkiem zarządu i zarazem prezesem zarządu została J. M., matka ubezpieczonego. Osoba ta w rzeczywistości nie miała żadnych związków z działalnością spółki (...). Zaprzestanie odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne miało charakter stały i trwało do sierpnia 2014 r. W trakcie tej działalności U. M. została skazana prawomocnym wyrokiem przez Sąd Rejonowy w Siedlcach II Wydział Karny z dnia 25.07.2013 r. za przestępstwa karno-skarbowe związane z nieodprowadzaniem podatków z tytułu działalności spółki (...) (k. 14 a. s.).

W związku z zaległościami w odprowadzaniu składek na ubezpieczenia społeczne, pozwany organ rentowy we wrześniu 2014 r. wszczął postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...). W trakcie postępowania administracyjnego podjął czynności egzekucyjne w trybie art. 26 par. 4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Skierowano zapytania do banków, Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców oraz Centralnej Ewidencji Ksiąg Wieczystych (akta ZUS- dokumenty). Czynności poszukiwawcze nie doprowadziły do ujawnienia majątku uprawniającego do egzekucji. W tej sytuacji organ rentowy wydał trzy decyzje o odpowiedzialności solidarnej każdego z członków zarządu za zobowiązania spółki. U. M. nie składała odwołań od decyzji ZUS, natomiast w dacie wydania decyzji w dniu 30.12.2014 r., J. M. już nie żyła, o czym organ rentowy nie był zawiadomiony. Ubezpieczony M. M. przyjął spadek po zmarłej matce z dobrodziejstwem inwentarza (k. 63-65). W toku postępowania odwoławczego Sąd ustalił, iż spadkobiercą po J. M. jest również małoletni K. W. i w związku z tym Sąd zwrócił się do przedstawiciela ustawowego tego małoletniego, tj. ojca M. W., z zawiadomieniem o toczącym się postępowaniu i możliwości wstąpienia do sprawy w charakterze zainteresowanego. Przedstawiciel ustawowy wyraził wolę do przystąpienia do sprawy w tym charakterze K. W. (k. 89 a. s.). Nadmienić należy, iż U. M. nie skorzystała z uprawnienia, aby występować w sprawie w charakterze zainteresowanego.

Zdaniem Sądu, poczynione ustalenia wskazują, iż zaprzestanie odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne przez spółkę (...) było świadomym działaniem członków zarządu tej spółki. Świadczą o tym dowody z zeznań U. M. jak i M. M.. Przyjęli oni bowiem, iż dochody uzyskiwane z działalności spółki pozwolą na spłacenie innych zobowiązań, które powstały z innego tytułu prawnego. Działania te spowodowały, iż sukcesywnie narastały zaległości zarówno wobec ZUS, jak i urzędu skarbowego. W myśl art. 116 par. 1 ustawy ordynacja podatkowa, za zaległości podatkowe spółki z o. o., odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna. Ubezpieczony w swoich zeznaniach, jak i świadek U. M., nie

kwestionowali w swoich zeznaniach faktu, iż spółka nie posiadała majątku, który pozwoliłby na wyegzekwowanie choćby w części zaległości z tytułu składek. Powołany wyżej przepis zawiera przesłanki egzoneracyjne, których wykazanie pozwala na uwolnienie się od odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu zadłużenia. Na członkach zarządu ciąży obowiązek wykazania tych przesłanek. W ocenie Sądu, ubezpieczony M. M. nie wykazał istnienia przesłanek, które uwolniłyby go od odpowiedzialności. Jego linia obrony, polegająca na tym, iż nie zajmował się w okresie objętym zaskarżoną decyzją finansami spółki i księgowością, nie może być akceptowana. Podział czynności członków zarządu jest okolicznością, która dotyczy relacji wewnętrznych członków zarządu. Nie wywiera natomiast skutków prawnych w rozumieniu art. 116 par. 1 ordynacja podatkowa. Ubezpieczony bowiem ponosi odpowiedzialność z racji pełnienia funkcji władczych. Dodać należy, iż M. M. posiadał 98 % udziałów w spółce (...), co dodatkowo powinno było go motywować do interesowania się sprawami finansowymi spółki. Zatem zasadnie pozwany organ rentowy uczynił go odpowiedzialnym solidarnie za zobowiązania spółki z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne.

W tej sytuacji odwołanie ubezpieczonego podlegało oddaleniu z mocy art. 477¹⁴ par. 1 kpc. Jednocześnie Sąd, na podstawie art. 98 par. 1 kpc w zw. z par. 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 poz. 490) zasądził od ubezpieczonego na rzecz pozwanego ZUS kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.